

Kerstverhalen 2023

Dit is een uitgave van de Bond van zondagsscholen
van de Gereformeerde Gemeenten

www.bvzgg.nl

Kerstverhalen 2023

Ware wijsheid - door K.P. Hoogerwerf.....	4
Dat kan ik nooit! - door Janneke van Reenen-Hak.....	10
De zakkenroller - door Janneke van Reenen-Hak.....	16

Tip voor de verteller: Het verhaal maakt een koppeling van het Oude naar het Nieuwe Testament en gaat eigenlijk op zoek naar de herkomst van de Wijzen uit het Oosten. We komen mogelijk terecht in het oude Babel waar Daniël zijn gezichten en openbaringen kreeg en biddend zijn werk deed aan het hof van koning Nebukadnezar.

Als er teveel vertelstof wordt aangeboden (bijvoorbeeld voor de jongere kinderen), kunt u het gedeelte uit het Oude Testament goed overslaan of samenvatten.

Ware wijsheid

Bijbelse Kerstvertelling

Door K.P. Hoogerwerf

Daar staat hij; een jonge man in het enorme paleis van de grote koning Nebukadnezar. Hij kijkt naar de troon. Op de troon zit de machtige koning. Daar klinkt de stem van de koning: “Zijt gij Daniël? Zijt gij machtig om mij de droom en de uitlegging bekend te maken?”

Daniel antwoordt de koning en zegt: “De droom en zijn uitlegging die de koning vraagt kunnen de wijzen, de tovenaars en de sterrenkijkers de koning niet bekend maken! Maar... er is een God in de hemel die verborgen dingen openbaart. En die God heeft het mij bekend gemaakt.”

Wat is er gebeurd? Die jonge man, die Daniël, is toen hij 15 jaar oud was, weggevoerd uit het land Israël. Weggevoerd in ballingschap naar Babel. Het waren allemaal verstandige, slimme jongens die meegenomen werden. Die konden ze in Babel goed gebruiken! Hij is onderwezen in de wijsheid van de Babyloniërs in dat oosterse land. Ze hebben hem daar met die andere jongens heel veel moeilijke dingen geleerd.

Als je heel veel verstand hebt, als je heel wijs bent; ben je dan belangrijker dan andere mensen? Nee, zeker niet! Hebben mensen met veel wijsheid ook nog licht nodig? Of een verlicht verstand, zoals de Bijbel dat zegt? Andere wijsheid door de Heere Zelf gegeven? Ja zeker! Heer', ai maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend... Dat heeft iedereen nodig. Ook mensen die heel veel verstand hebben!

Toen kwam het moment dat de koning droomde. Toen heeft de koning al de wijzen uit heel zijn rijk bij zich geroepen en hij heeft gezegd: “Mannen, ik heb

gedroomd. De droom weet ik niet meer. Jullie moeten zeggen wat ik gedroomd heb en wat de droom betekent". Wat kregen die wijzen het allemaal vreselijk benauwd! Met bange gezichten keken ze elkaar aan. En toen kwam het: "Moeten wij het raden wat de koning gedroomd heeft en het nog uitleggen ook? Wij weten het niet... Wij kunnen het niet weten. We kunnen het niet vertellen..." Wat werd de koning boos! "Als je het niet doet dan zal ik jullie laten doden!" Toen kwam het bericht bij Daniël, terwijl de soldaten al op weg waren.. Het bericht: "De koning laat al de wijzen doden omdat ze zijn droom niet kunnen uitleggen". Daniël zegt: "Wacht! Wacht nog even! Ik zal het aan de Heere vragen!"

En nu staat hij daar voor de koning. "Koning, wat u gedroomd hebt, is dit. U hebt een prachtig beeld gezien. Een beeld met een hoofd van goud, met een borst en armen van zilver, met een buik en dijnen van koper, met enkels en voeten van ijzer en van leem. In uw droom zag u dat er een steen zonder handen afgehouden werd van de berg en die steen rolde en rolde en vergruisde het hele beeld. Die steen werd groter en groter en vervulde de hele aarde. En koning, de uitlegging is deze. Dat gouden hoofd dat is uw koninkrijk. U bent machtig, u hebt een heerlijk koninkrijk. Na u komt een ander koninkrijk dat iets minder machtig is, niet van goud, maar van zilver. Daarna komt een koninkrijk dat nog iets minder sterk is, niet van zilver, maar van koper. Daarna komt een koninkrijk dat weer iets minder sterk is. Niet van koper, maar van leem en van ijzer. En daarna komt er een koninkrijk... Dat is die steen die u zag rollen en die zo vreselijk groot werd. Hij vergruisde al de andere koninkrijken en hij rolde en hij rolde en hij vervulde de hele aarde."

Wij weten meer dan Daniël wist. Wij weten wat er gebeurd is nadat hij de droom van Nebukadnezar heeft uitgelegd. We weten dat het eerste koninkrijk het koninkrijk van de Babyloniërs geweest is. Dat het tweede koninkrijk het koninkrijk van de Meden en Perzen was; en het derde koninkrijk het koninkrijk van de Grieken. Toen kwam het vierde koninkrijk, het koninkrijk van de ijzeren heersers; de Romeinen en dan... Dan komt er een koninkrijk waar het nu over gaat...

Het is nacht en het is donker. Het is zo'n 500 jaar later dan toen Daniël voor koning Nebukadnezar stond. Overal zijn de olielampen uitgegaan. Iedereen is naar bed gegaan. Maar kijk... In één huis brandt toch nog licht. Het is een groot huis. Er wonen rijke mensen, dat kun je zo zien. In dat huis ligt het vol met boekrollen; boeken waren er nog niet. Er liggen grote tekeningen, tekenspullen en schrijfgereedschap. De mannen die daar lopen, zijn gekleed in dure kleren. Als

het helemaal donker is, gaan ze het dak op van dat huis. Ze turen naar de kleine pinkelende sterren in de donkere lucht. Wat zijn ze wijs! Ze weten van bijna elke ster en elke planeet die ze zien wat de naam is. Dat is Jupiter en dat is Venus. En de sterren en het beeld van verschillende sterren bij elkaar; de wagen met zijn kinderen en het beeld van de dieren. En ze kijken en ze turen. Misschien zien ze wel een nieuwe ster dan hebben we weer iets om op de grote kaart te tekenen. En ze kijken weer... Opeens roept er een: "Kijk! Kijk! Dáár! Wat is dat?" De andere mannen kijken ook. Dát is een bijzondere ster! Wat heeft dat te betekenen? Een ster of een sterrenbeeld heeft vaak een boodschap, denken ze. Dat is niet altijd waar! De Heere heeft tovenaars en sterrenkijkers die voorspellingen doen aan de hand van de sterren, verboden in Israël. Die mensen moesten zelfs gedood worden. Maar nu is het zeker waar! Zo'n grote heldere ster die zomaar ineens aan de nachtelijke hemel staat; dat moet een ster met een boodschap zijn! Een ster met een ontzettend belangrijke boodschap! En de Heere geeft dat deze heidense sterrenkijkers het mogen zien! Een van die wijze mannen komt erbij staan. Hij zegt: "Ik moet ineens denken aan een oude profeet. Bileam, die het volk van Israël moest vloeken van Balak de koning van de Moabieten. Ik heb het ooit eens gelezen. Hij moest vloeken, maar hij ging zegenen en profeteren. Hij sprak: "Er zal een ster opgaan in Jakob en scepter in Israël". Zo'n ster, daar moet ik nu aan denken."

Misschien hebben ze ook wel gedacht aan de boekrol van Daniël waar het net over ging. Van die verschillende koninkrijken in het schitterende beeld. Het koninkrijk van de Romeinen regeert nu. Zou nu die steen afgehouden zijn? Zou nu die steen komen en de hele wereld gaan vervullen? Vast en zeker is die koning geboren! Weet je wat ze zeggen? We gaan die koning opzoeken! We gaan Hem vereren met geschenken!

"Mannen waar praten jullie over? Wat voor een reis moeten jullie gaan maken? De hele Arabische woestijn moet je door. Het is een reis van wel 1200 kilometer! Dat is weken, ja maanden reizen door een dorre en droge woestijn!" Maar inderdaad, ze bevelen hun knechten om de kamelen klaar te maken. De zadeltuigen worden erop vast gesjord. Waterzakken worden gevuld en aan de kamelen vast gemaakt. Voedsel dat goed houdbaar is, wordt meegenomen in grote tassen. En dan pakken ze hun geschenken; goud, wierook en mirre. Dure en kostbare geschenken voor de grote Koning! En ze gaan op pad. Door de woestijn. Door de dorre en droge vlakke waar bijna niets groeien kan. De zon brandt de hele dag en zorgt voor een bijna ondragelijke warmte in het rulle woestijnzand. En als het waait en het zand waait op, dan krijg je een zandstorm.

Het fijne zand waait letterlijk overal door. Door de kleren, door de tassen, door het eten. Maar... alles hebben die mannen ervoor over om die Koning te ontmoeten! Ze gaan op hun kamelen en ze gaan door de hitte van de brandende zon en ze trotseren de koude van de nacht.

Eindelijk, eindelijk zien ze in de verte de contouren van de stad Jeruzalem. Daar moeten ze zijn! De hoofdstad van het land van het volk van Abram, Izak en Jacob. Ze gaan met hun kamelen de stad in. Wat raar! Als ze in de stad komen, is er helemaal geen blijdschap... Als er een baby geboren is in het paleis van de koning, is toch iedereen blij? Ze vragen het aan een paar mensen: "Zeg, waar is de geboren Koning? Verbaasd worden ze aangekeken. Een koning geboren? "Nee hoor, echt niet". En ze wijzen naar het paleis van koning Herodes. Daar woont de koning, maar daar is echt geen kleine prins geboren. "Toch moet het wel zo zijn! Het is echt waar! We hebben Zijn ster gezien en we zijn gekomen om Hem te aanbidden..."

In de stad Jeruzalem is het eigenlijk zelfs gevaarlijk om over een andere koning te praten dan over koning Herodes. Die mannen zijn in gevaar! Herodes is de baas. Hij is eerste vreemde koning die niet van het volk der Joden is en hij is zo wreed... Twee van zijn zonen die te belangrijk werden, heeft hij omgebracht. Zijn eigen vrouw vertrouwde hij niet mee. Hij heeft haar gedood. Twee mensen van het Joodse Sanhedrin heeft hij ook laten doden... Nu komen er mannen die zeggen: "Waar is de Koning geboren?" En weer vragen die mannen het. Ze zeggen niet: "is er een koning geboren?" Maar: "Waar is de Koning geboren?" Ze weten het heel zeker! "Hij is er! Wij hebben Zijn ster gezien! We zijn gekomen om Hem te aanbidden".

Ze worden meegenomen naar het paleis van Herodes. Het is meer een kasteel, een vesting, een soldatenbolwerk. En daar vragen ze nu naar... een geboren Koning! Bij een koning kun je niet zomaar naar binnen lopen. Bij Herodes helemaal niet! Als hij over hen hoort dan fronsst hij zijn wenkbrauwen. "Breng ze direct hier!" beveelt hij. "Wat weten jullie? Hoe oud moet die koning dan zijn?" Ook Herodes is slim! Hij weet precies waar hij om raad moet vragen. Hij gebiedt dat de belangrijke mannen van de Joodse godsdienst moeten komen. Zij moeten vertellen waar de Koning van de Joden geboren zou worden. Daar komen ze de troonzaal binnen; de hoofden van de 24 priesterorden. Priesters die er alles van weten dat de offers in de tempel heenwijzen naar de grote Koning, naar het grote Offerlam dat eenmaal komen zal en Zijn lichaam zal offeren om de zonde van Zijn volk te verzoenen. Verder moeten de mannen van het Sanhedrin komen; dat zijn

71 Farizeeën en Schriftgeleerden. Vrome mannen die misschien wel al de boekrollen van het Oude Testament uit hun hoofd kunnen opzeggen. In de zomen van hun lange mantels hebben ze heel veel teksten genaaid... Als al die mannen wat verlegen en onwennig voor hem staan, stelt hij de vraag: "Waar zal de Koning der Joden geboren worden?" Ze kijken elkaar aan, denken heel even na. Ze hebben nog geen vijf minuten nodig. Bijna gelijk zeggen ze het: "Te Bethlehem in Judea gelegen, want alzo is geschreven door de profeet; En gij Bethlehem, gij land van Juda zijt geenszins de minste onder de volken, want uit u zal Mij voortkomen Die een heerser zal zijn in Israël!" "Jullie worden bedankt!" En dan mogen ze gaan. Vragen ze dan niet: "Zou Hij nú geboren zijn, want wij hebben Hem zo nodig?" Nee! Die mannen zijn wegwijzers vol met het Woord van God, maar zonder verlangen in hun hart... Herodes roept de wijzen bij zich. Dat zijn wél mannen die vol van verlangen zijn! Herodes vertelt en wijst en hij zegt: "Zoekt naarstig, heel nauwkeurig, naar dat Kind en vertel het mij waar het Kind is. Ik wil ook komen en het Kind aanbidden". Is dat waar? Nee. Het is een vreselijk gemeen plan. Een plan van de duivel! Als hij het zou weten zou hij direct het Kind doden, als hij dat zou kunnen. Herodes is zo wreed! Van hem werd gezegd dat je beter zijn varken kunt zijn dan zijn zoon!

De wijzen verlaten op hun kamelen Jeruzalem en gaan nu richting Bethlehem. Maar waar ze precies moeten zijn weten ze niet. Opeens, kijk! Kijk! Daar! Als ze dichterbij het stadje Bethlehem komen, zien ze opeens de ster weer boven hen in de lucht! De ster gaat hen voor tot hij blijft staan boven een huis. Vast en zeker, daar moeten ze zijn. Ze stappen van hun kamelen af en gaan het huis binnen. Daar vinden ze Jozef en Maria en het Kindeke. De Heere Jezus hun Koning, hun Zaligmaker!

En nedergevallen zijnde... Ze vallen op de grond en buigen het hoofd. Ze brengen deze Koning hun geschenken; Goud en wierook en mirre...

In die nacht krijgen de wijzen een boodschap in een droom dat ze niet door dezelfde weg naar huis moeten gaan, langs koning Herodes, maar door een andere weg. Ze gaan terug. De ster zien ze niet meer in de lucht, maar die ster is opgegaan in hun hart! Wat zijn die mannen gelukkig! Ware wijsheid hebben ze gekregen. Ze 'wand'len in 't licht van 't Goddelijk aanschijn voort...'

Wij weten eigenlijk veel meer dan deze wijzen wisten. Wij kennen niet alleen het verhaal van het kerstfeest. Wij weten hoe goed de Heere deze wereld heeft geschapen. Wij weten dat de zonde in de wereld gekomen is en dat we verlost moeten worden van onze zonden door deze Koning. Ben jij daar veel mee bezig?

Vraag je daar ook om? 'Schoon mijn zonden vele zijn. Maak om **Jezus**' wil mij rein.' Zullen deze heidense sterrenkijkers ons voorgaan in het Koninkrijk der hemelen en zullen wij straks onbekeerd God moeten ontmoeten? Nog is er genade bij de Heere te krijgen. Zoekt de Heere, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is!

Psalm 89 vers 7

Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER, in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.

Dat kan ik nooit!

Door Janneke van Reenen-Hak

Kijk Hay-Lin toch eens ijverig zijn! De tafel in de woonkamer ligt bezaaid met schoolboeken. In alle rust maakt Hay-Lin haar huiswerk. Dat kan ook makkelijk, want Shen, haar broertje, is naar school en vader en moeder werken allebei in de speelgoedfabriek. Voor zij thuis zijn, is het al lang zes uur geweest.

Hay-Lin heeft vandaag geen school. Dat gebeurt wel vaker in de grote Chinese stad waar zij woont. Het is niet zo'n rijke school waar ze naar toe gaat. Er zijn wel leraren, maar niet genoeg. Dat betekent vaak een vrije dag. Nou ja, vrij. Er moet wel wat gebeuren natuurlijk. Extra vrij betekent dubbel huiswerk. Maar dat vindt Hay-Lin niet erg. Ze heeft geen hekel aan leren. Dat beetje extra huiswerk, daar is ze zo doorheen.

Ze bijt af en toe op haar potlood, dan krast het weer over het papier. Hardop dreunt ze haar Engelse woordjes; de woorden klinken hol tussen de kale muren.

Een uurtje later pakt ze haar schoolboeken bij elkaar en zet ze terug bij haar andere boeken op de plank in de kamer. Ze kijkt op de klok. Nog maar half drie. Fijn! Dan heeft ze nog alle tijd om vandaag een stukje uit de Bijbel uit haar hoofd te leren. Ja, Hay-Lin heeft een Bijbel. De enige in heel het huis.

Hoeveel Bijbels hebben jullie in huis? Vijf? Tien? Misschien wel twintig? Hay-Lin heeft er eentje. Eerst was hij van opa. Nu is hij van haar. Haar allergrootste schat. Dat weet Hay-Lin heel goed. Dat ze die Bijbel zomaar kwijt kan raken, dat weet ze ook. In het deel van China waar Hay-Lin woont, is het gevaarlijk om christen te zijn. En is de Bijbel een verboden boek.

Maar Hay-Lin is slim. Haar Bijbel staat tussen de schoolboeken. Ze heeft hem keurig gekaft met hetzelfde papier als haar schoolboeken. Zo lijkt het ook wel een schoolboek. Ja, hij is wel een beetje kleiner en veel dikker dan de andere boeken. En als hij opengeslagen ligt, zie je al van een afstandje dat hij helemaal volgeschreven is met kleine lettertjes. Heel anders dan een schoolboek. Maar toch, ze vindt het goed gevonden van zichzelf.

Dat wil niet zeggen dat Hay-Lin al haar vertrouwen op haar slimme verstoppiek heeft gesteld. Als ze maar even tijd heeft, neemt ze haar Bijbel voor zich. Om er

in te lezen, dat ook natuurlijk. Maar ook om stukken uit haar hoofd te leren. Niet zomaar een tekst of een stukje van een tekst, zoals wij op zondagschool doen. Nee, hele hoofdstukken heeft Hay-Lin al uit haar hoofd geleerd. Stel dat ze haar Bijbel een keer kwijt raakt, dat heeft ze toch nog een stukje altijd bij zich.

Wat zal ze deze keer lezen? Daar hoeft ze niet lang over na te denken. Nog twee weken, dan is het Kerstfeest. Hay-Lin slaat de Bijbel open en bladert naar het Nieuwe Testament. Lukas 2. Ze plant haar ellenbogen op tafel, steunt het hoofd in de handen en leest de teksten zachtjes hardop voor. “En het geschiedde in diezelfde dagen, dat er een gebod uitging van den keizer Augustus, dat de gehele wereld beschreven zou worden. Deze eerste beschrijving geschiedde als Cyrénius over Syrië stadhouder was. En zij gingen allen om beschreven te worden, een iegelijk naar zijn eigen stad.

En Jozef ging ook op, van Galiléa, uit de stad Nazareth, naar Judéa...”

Plotseling kijkt Hay-Lin verschrikt op. Was het verbeelding, of zag ze een schaduw bewegen langs het raampje aan de kant van de galerij van de flat? Daar waar de mensen lopen als ze vanuit hun woning naar het trappenhuis gaan. Hè, ze heeft het gordijntje vergeten dicht te doen. Wat dom, dat doet ze anders altijd als ze uit haar Bijbel leest. Nou ja, wie zou daar eigenlijk rond moeten lopen op dit tijdstip. Iedereen is naar school, of aan het werk. Behalve de oude buurman Cheung, maar die doet altijd een dutje 's middags. De luiwammes!

Hay-Lin staat op, loopt in de richting van het raam en doet de gordijntjes alsnog dicht. In alle rust leert ze weer verder, helemaal tot vers 20. Zo ver wil ze vandaag komen! “En de herders keerden weder, verheerlijkende en prijzende God over alles wat zij gehoord en gezien hadden, gelijk tot hen gesproken was.”

Hay-Lin schrikt op als ineens op de deur wordt gebonsd. Meteen gaan haar ogen naar de klok. Drie uur. O, dat is Shen zeker, die uit school komt en de sleutel weer eens is vergeten. Moeder zal het niet zijn, die is echt nog niet klaar met de 250 poppenjurkjes die ze elke dag moet naaien. Hay-Lin staat op, zet de Bijbel netjes op de plank tussen haar schoolboeken en loopt naar de deur.

Wat schrikt ze als ze de deur open doet. Het is geen ongeduldige Shen, die direct naar binnen stuift. Voor de deur staan twee politiemannen. De grootste van de twee duwt haar hardhandig naar achteren en stapt het smalle gangetje in. Zijn collega volgt hem op de voet en sluit de deur.

Trillend staat Hay-Lin tegen de wand van de gang gedrukt. Ze voelt de ruwe muur door haar dunne jurk heen. “We hebben een melding gekregen dat hier een Bijbel in huis is”, klinkt de barse stem van de grootste agent. Hij loopt de woonkamer binnen en kijkt zoekend om zich heen. Dan loopt hij op de plank met schoolboeken af. Zijn ogen speuren langs de ruggen van de boeken en blijven rusten op het kleinste en dikste boek dat erbij staat. Hij trekt het eruit, slaat het open en weet genoeg. “Meekomen”, beveelt hij, terwijl hij het kleine boekje in de binnenzak van zijn jas steekt. Hij pakt Hay-Lin bij de elleboog en duwt haar naar buiten. De andere agent sluit de voordeur en blijft vlak achter hen lopen. Met onzekere passen loopt Hay-Lin over de galerij van de flat. Nog een keer kijkt ze om, in de richting van haar huis. Ziet ze dat goed? Beweegt daar het gordijntje voor het raampje van de flatwoning naast hen? Nu weet ze het zeker. Buurman Cheung slaapt niet.

In de gevangenis waar Hay-Lin terechtkomt, zitten alleen maar vrouwen. Een vuile, sombere cel. Vijf gammele stapelbedden op een rij. Tien vrouwen in totaal. Hay-Lin is de jongste, een meisje nog. Lang blijft het niet verborgen dat ze christen is. Wat wordt ze geplaagd, uitgescholden, geslagen zelfs. De allervuilste werkjes zijn voor Hay-Lin, want ook de bewakers doen zoveel mogelijk hun best om haar het leven zuur te maken.

Limei, de oudste van de tien vrouwen, is de grootste plaaggeest. Als Hay-Lin die avond zo voorzichtig mogelijk het gammele trapje van het stapelbed boven het bed van de oude vrouw opklimt, krijgt ze onverwacht een lelijke por in de rug. Hay-Lin kan zich nog net vastgrijpen en schaaft daarbij de zijkant van haar hand tegen de bakstenen muur. Ze gaat op bed liggen en zuigt op haar hand om het bloeden te stoppen. Tranen springen in haar ogen. Van pijn. Van boosheid. Maar vooral van een diep verdriet. Want het allerergste van alles is dat Hay-Lin zich van al de Bijbelteksten en hoofdstukken die ze uit haar hoofd heeft geleerd er geen een meer kan herinneren.

In die diepe eenzaamheid vouwt ze haar handen en sluit haar ogen. In het donker bidt ze tot God. “Heere, waarom? Het was toch niet verkeerd om zoveel uit het hoofd te leren? Waarom kan ik daar nu geen troost uit putten? Wilt u alstublieft weer een Bijbeltekst in mijn gedachten teruggeven. Eentje maar? Een kleintje?”

Hay-Lin smeekt en vraagt, huilt en hoopt. Maar het blijft stil vanbinnen. De Bijbel in haar hoofd, die ze dacht overal naar toe te kunnen nemen, blijft gesloten.

Dagen en dagenlang. Tot op een dag tijdens het werk in de gevangenisfabriek – waar ze met de andere vrouwen elke dag wasknijpers moet maken– ineens vier woorden in haar gedachten komt: “Hebt uw vijanden lief.” Direct weet ze: dit is een Bijbeltekst. En ze weet ook waar het staat: Mattheus 5:44. Dit is een stukje van de Bergrede. Het zijn woorden van Jezus Zelf!

Hay-Lin buigt het hoofd en sluit even haar ogen, terwijl haar handen gewoon doorgaan met wasknijpers maken. “O God. Waarom nu deze tekst? Mijn vijanden liefhebben. Dat kan ik niet. Dat kan ik nooit!”

Die avond klimt Hay-Lin met gebogen hoofd haar stapelbed op. Dat de oude Limei dit keer niet eens de moeite neemt om haar nog wat vervelende opmerkingen naar het hoofd te slingeren, merkt ze niet. En dat haar buurvrouw op het stapelbed naast haar plagerig vraagt of ze niet vergeet haar avondgebedje op te zeggen, heeft ze ook niet in de gaten. Hay-Lin vecht. Niet met de mensen om haar heen, maar met zichzelf. Eigenlijk vecht Hay-Lin met God. Haar vijanden liefhebben? Hoe is het mogelijk?

De volgende morgen is het niet Limei die met een flinke klap tegen de stalen poot van het stapelbed Hay-Lin aanspoort om uit bed te komen. De andere vrouwen zijn zich al aan het aankleden en pas als er een haar roept, slaat ze de dekens weg en slingert haar benen over de rand van het bed. Terwijl ze voorzichtig het trapje afgaat, ziet ze hoe het komt dat ze die morgen niet geroepen is. Limei ligt nog op bed. Ze heeft haar ogen dicht en haar borstkas gaat snel op en neer. “Kom op”, roept een van de vrouwen die ziet dat Hay-Lin aarzelend bij het bed van de duidelijk zieke vrouw blijft staan. Onverschillig laat ze er op volgen: “Laat die maar liggen, die zal vandaag geen zere vingers van de wasknijpers krijgen”.

Tijdens het werk die dag kan Hay-Lin de oude vrouw maar niet uit haar gedachten krijgen. Steeds ziet ze dat oude, rimpelige gezicht voor zich. Rood van de koorts, zweetdruppeltjes op het voorhoofd. En steeds weer hamert het door haar hoofd. “Hebt uw vijanden lief.” En steeds weer denkt ze aan de klappen die ze van Limei heeft gekregen en de scheldwoorden die ze elke dag weer moest aanhoren. Er gaat een stil gebed omhoog. “Heere, mijn vijanden liefhebben. Dat kan ik niet. Dat kan ik echt niet. Wilt U het me leren? Om Jezus wil?”

Na het werk loopt Hay-Lin met haar acht medegevangenen terug naar de cel. Limei ligt er nog net zo bij als die ochtend. De ogen gesloten, de lippen gebarsten.

Geen van de vrouwen schenkt aandacht aan haar. Hay-Lin hurkt bij het bed neer, raakt de hand van de oude vrouw aan - de hand die haar geslagen heeft - en zegt zacht: "Limei, wat is er met je?" Even opent ze haar ogen. "Dorst", zegt ze fluisterend. Meteen vallen haar ogen weer dicht.

Hay-Lin staat op, vult een beker met water en laat de oude vrouw wat drinken. Dan klimt ze voorzichtig het trapje op en kruipt onder de dekens. Om haar heen klinkt het gezucht en gesnurk van de andere vrouwen. Iedereen slaapt al, maar Hay-Lin kan niet slapen.

Morgen is het Kerstfeest. Kerst in de gevangenis. Dat had ze twee weken geleden niet kunnen denken. Ineens ziet ze zichzelf weer zitten, zo'n twee weken geleden, aan tafel. Haar Bijbel voor zich, haar hoofd gesteund in de handen. Tekst na tekst zachtjes voor zichzelf herhalend. Uit het niets komen de woorden op in haar gedachten. "En de engel zeide tot hen: Vreest niet, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal; Namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere, in de stad Davids. En dit zal u het teken zijn: Gij zult het Kindeken vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe."

Onder de ruige, vuile gevangenisdeken vouwt Hay-Lin haar handen. Ze dankt God. Hij, Die haar, Hay-Lin, geleerd heeft haar vijanden lief te hebben. Wat is ze rijk. Opgesloten in een gevangenis, maar toch rijk. Geen Bijbel in haar hand, maar wel in haar hoofd en ook in haar hart.

De zakkenroller

Door Janneke van Reenen-Hak

Doen...of niet doen? Even nog kijkt Walter aarzelend om zich heen. De mevrouw bij de kassa, die let niet op hem. Die zit ijverig boodschappen te scannen. En de baas van de supermarkt heeft hem ook niet in de gaten. Die heeft het veel te druk met die twee grote jongens in de gaten te houden, verderop in het gangpad.

Ja! Doen! En in een flits pakt hij een paar pakjes kauwgum en stopt ze in de mouw van zijn jas. Dan loopt hij weg. In het voorbijgaan trekt hij nog een zak chips uit het rek, gooit hem op de band bij de kassa, betaalt en loopt glimlachend de winkel uit. Zo simpel is het nu. Iets kopen en iets meepikken. Ze hebben niks in de gaten.

Even verderop in het winkelcentrum, bij het lage muurtje, staan z'n vrienden hem al op te wachten. "Hé Walter, wat eten we vandaag", begroeten ze hem. Vol bewondering nemen ze allemaal een pakje kauwgum in ontvangst, maar eigenlijk hebben ze meer belangstelling voor de zak chips die Walter onder z'n arm geklemd houdt.

Ze weten het allemaal: die Walter, dat is een linke! Sta je op het schoolplein gezellig met elkaar te praten. Staat hij ineens voor je met een grote glimlach om zijn mond. Je portemonnee in zijn hand. Die heeft hij stiekem uit je broekzak getrokken. En dacht je dat je daar iets van merkt? Echt niet! Ja, 't is een geintje natuurlijk. Hij geeft hem wel terug!

En die kauwgum dan, is dat ook een geintje? Ja, maar, dat stelt niet zoveel voor. Moet je nagaan hoeveel spullen er op één dag in een supermarkt worden verkocht. Zeker nu, zo vlak voor Kerst. Een paar pakjes kauwgum, daar wordt baas van de supermarkt echt niet armer van.

Zo, de chips is op. Walter frommelt de zak in elkaar en gooit de prop van een afstandje in de prullenbak. "Ik ga weer eens", zegt hij, terwijl hij zijn handen afveegt aan zijn broek. "Tot morgen." "Ja dag hè", roepen zijn vrienden. "Ennuh...kun je morgen niet eens proberen een zak paprikachips te ritselen?"

Walter lacht. “Ritselen, ja, dat zeg je precies goed. Daar begin ik niet aan. Veel te veel herrie, zo’n krakende zak onder m’n jas.”

Lachend slentert hij weg. Chips jatten, hoe verzinnen ze het. Op z’n gemak loopt hij door het winkelcentrum, richting huis. Maar die rust duurt niet lang, want al gauw halen twee jongens hem in en blijven naast hem lopen. Hij schrikt! Daan en Gerrit! Die heeft hij vandaag al eerder gezien. Waar ook al weer? O ja, natuurlijk, in de supermarkt.

“Zo Walter”, zegt Gerrit, “Dat was een mooie stunt van je, net, in de winkel.” “Ja”, lacht Daan. “Ik heb gehoord dat je nog meer trucjes kent. Met portemonnees enzo.” Walter zwijgt. Wat willen ze van hem? Hij vertrouwt het voor geen cent.

“We hebben eigenlijk een voorstel”, gaat Gerrit onverstoord verder. “Als jij nou morgen eens een poosje met ons door het winkelcentrum wandelt, dan kun jij mooi voor ons een paar portemonnees jatten. ’t Is druk zat, iedereen doet boodschappen voor Kerst. Niemand die het ziet.”

“’t Hoeft niet gratis hoor”, gaat Daan verder. “Als er flink wat in die knip zit, dan blijven er vast wel een paar tientjes voor jou over.” Walter slikt. “En als ik daar nou eens helemaal geen zin in heb”, sputtert hij tegen. ‘t Klinkt minder stoer dan hij had gehoopt. Een gemene grijns schiet over het gezicht van Gerrit. “Dan zullen wij binnenkort eens een keer met de eigenaar van de supermarkt gaan praten”, klinkt het suikerzoet. Meteen zetten de twee jongens er flink de pas in. “Tot morgen”, roepen ze nog over hun schouder.

Walter slentert bedrukt verder. Zin om naar huis te gaan heeft hij niet meer. Wat moet hij doen? Meedoen? Maar dan is hij een dief! “Maar dat ben je toch al?” klinkt een stemmetje diep van binnen. Nee, dit is anders. Dit wil hij niet. Maar als hij niet komt, morgen, dan gaan ze hem bij de supermarkt verraden. Wat gemeen! O, was hij er maar nooit aan begonnen.

Niet veel later duwt hij thuis de achterdeur open. Moeder staat in de keuken. “Ha, Walter, ben je er al?”, begroet ze hem vriendelijk. “Wil je wat drinken?” “Nee, laat maar, ik ga naar boven”, klinkt het nors. Moeder kijkt hem onderzoekend aan. “Wat is er? Ruzie?” “Nee, gewoon geen zin. Ik eh...ik ben niet zo lekker geloof ik.”

Bezorgd kijkt moeder naar z’n witte gezicht. “Ga anders maar even op bed liggen, we gaan toch nog niet eten. Als je wat opknapt, moet je meteen maar even je

tekst voor het Kerstfeest van de zondagsschool overkijken”, zegt ze er meteen achteraan. “Over drie dagen is het al zover. Ben je al begonnen?” “Nee...ja...een beetje. ’t Is iets met rijk en arm geloof ik.” “O, uit de lofzang van Maria?” “Ja, geloof ik wel.” “Dat is een bekende tekst. Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld, en rijken heeft Hij ledig weggezonden.”

“Ik kijk zo wel even”, zegt Walter afwerend, “eerst even liggen.” Opgelucht doet hij de keukendeur achter zich dicht. Zo, nu eerst rust. Eerst nadenken. Hij sloft de trap op en ploft op z’n bed. Wat moet ik nu. Wat moet ik nu. Wat moet ik nu. Als ik het doe, ben ik een dief. Maar dat ben je toch al? Ach, hou toch op, die paar pakjes kauwgom. Maar als ik het niet doe, ben ik er bij. Ik moet wel, ik moet wel, ik moet wel.

Goed, hij doet het. ‘t Zal vast wel lukken. Op school ging het toch ook altijd goed? En het levert natuurlijk ook wat op. Zo een paar tientjes, zei Gerrit. Kan hij eindelijk eens een waveboard kopen. Die dingen zijn zo duur, 129 euro, als je een goeie hebt. Hij spaart al zo lang, het schiet niet op. En z’n skeelers worden ook alweer te klein. Hij doet het. Wat moet hij anders?

De volgende middag is Walter al vroeg present in het winkelcentrum. Daan en Gerrit staan al op hem te wachten. “Zo”, zegt Gerrit voldaan, “daar ben je dus! Ik had je wel verwacht. Luister goed. We lopen met z’n drieën wat rond en geven je een seintje als je aan het werk kunt. Je hoeft niet bang te zijn. Wij blijven in de buurt!”

‘t Is druk in het winkelcentrum. De meeste mensen lopen gehaast langs de winkels, diep in hun sjaal gedoken tegen de koude wind. Dan wijst Daan haast onmerkbaar naar een jonge kerel achter een kinderwagen, met ernaast nog een kleine hummel van een jaar of drie. Walter ziet meteen waarom. Duidelijk zichtbaar steekt zijn portemonnee een eindje uit zijn broekzak. Dat is ook wel dom zeg, die heeft hij zo te pakken! Als je zo met je geld omgaat, maak je het er zelf naar dat je wordt bestolen.

Walter versnelt zijn pas en gaat achter de man lopen. Even later drukt hij de portemonnee in de handen van Gerrit. Op een rustig plekje maakt hij hem open. “So, da’s een goeie”, gromt hij tevreden. Hij haalt er een briefje van 20 euro uit en geeft het aan Walter. De rest verdwijnt in zijn eigen zak.

Opnieuw mengen ze zich onder het winkelend publiek. Dit keer is het een oudere man, die Daan aanwijst. Walter aarzelt, maar de dwingende blik in de ogen van

Daan maakt dat hij toch achter de man aan gaat. Hij strekt zijn hand al uit om de portemonnee voorzichtig uit de broekzak te wippen... Maar ineens voelt hij een harde ruk aan zijn schouder! Hij draait zich om en kijkt recht in het gezicht van een politieagent. “Kom jij maar eens even mee”, klinkt het bars. En Daan en Gerrit? Die zijn nergens meer te zien.

Even later zit Walter op het politiebureau, achter een grote tafel. De agent voor hem kijkt hem aan. “Portemonnees pikken? Hoe oud ben je eigenlijk?”, vraagt hij nors. “Ik...ik...elf”, stamelt Walter. “Ik moest wel. Daan.... en Gerrit...” Haast ongemerkt knijpt de agent zijn ogen een beetje samen. Die namen kent hij wel, zitten die straatboeven erachter? Proberen ze nu ook al schooljongens het vuile werk voor hen op te laten knappen?

Walter, hij vertelt alles. Van de kauwgum, van zijn trucjes op school, van zijn angst dat de jongens hem zouden verraden. Niets houdt hij achter. De agent hoort alles aan, tikt af en toe iets in op de computer. “We zullen eerst eens naar je thuis bellen”, zegt hij uiteindelijk. “Hopelijk heb je hiervan geleerd. Ennuh... de dag na Kerst meldt je je hier om half negen op het bureau. Dan gaan we samen naar de supermarkt. Ik dénk dat de eigenaar zo net na Kerst wel een paar klusjes voor je heeft.”

Niet lang daarna stapt de moeder van Walter het politiebureau binnen. Hij ziet haar witte gezicht. Vol schrik. Vol verdriet. “Walter toch”, zegt ze zacht. “Wat heb je gedaan!” Ineengedoken zit Walter in zijn stoel, hij weet niets te zeggen. “Komt u maar even mee, mevrouw”, zegt de agent. “Dan zal ik u het een en ander uitleggen. De rest moet Walter thuis maar vertellen.”

Later die middag, thuis op de bank, doet Walter zijn verhaal. Dat hij niet wilde, maar dat hij wel moest en het toen tóch deed. En dat hij eigenlijk nog wel zin in het geld had ook, dat hij eraan over zou houden.

Als Walter uitgepraat is, blijft het lang stil. “Jongen”, zegt moeder, “ik hoef je niet te vertellen wat je allemaal verkeerd hebt gedaan. Dat weet je zelf wel inmiddels. Ik zal je niet straffen, want ik zou niet weten hoe! Maar ik heb wel een opdracht voor je. Elke zondag opnieuw, als de ouderling in de kerk de 10 geboden voorleest, luister dan goed en lees mee. Het achtste gebod. Gij zult niet stelen.

Het tiende gebod. Gij zult niet begeren. Ga hier niet in door, Walter, want het gaat van kwaad tot erger.”

Walter knikt, nauwelijks merkbaar. Dan gaat ze verder. “Denk maar veel aan de tekst, die je voor zondagsschool moet leren. Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld, en rijken heeft Hij ledig weggezonden.

Die hungerigen, dat zijn arme mensen. Net als de herders, de meest verachte mensen van het hele volk Israel. En juist zij mochten Jezus leren kennen. En die rijke... Walter ... die ledig wordt weggezonden .... die moet horen “Ga weg van Mij, Ik heb u nooit gekend” ... dat ben jij, als je doorgaat op deze weg.”

Walter staat op. Met tranen in zijn ogen loopt hij naar boven. Wat gaat hij doen? Bidden? Zijn moeder wel.

We gaan zingen uit de Lofzang van Maria, vers 6:

Hij heeft, na lang geduld,
Met goederen vervuld
Der hungerigen monden;
Hij zag geen rijken aan;
Maar heeft z', in hunnen waan,
Gans ledig weggezonden.

Dit is een uitgave van de Bond van zondagsscholen
van de Gereformeerde Gemeenten

www.bvzgg.nl